

РЕШЕНИЕ

№ 1757

гр. Варна, 23.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на девети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Юлия Р. Бажлекова

Членове: Даниела Св. Христова
мл.с. Александър В. Цветков

при участието на секретаря Елка Н. Иванова
като разгледа докладваното от мл.с. Александър В. Цветков Въззивно гражданско дело № 20213100502356 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Срещу Решение № 260999/19.03.2021 г., постановено по гр. дело № 3835/2020 г. по описа на ВРС, са постъпили следните въззивни жалби:

1.) Въззивна жалба от П. ИЛ. ИВ., чрез процесуален представител адв. Б.Б., с която решението се обжалва в частта, с която е отхвърлен иска на жалбоподателя за осъждане на ответника „ЕП К.“ ООД, ЕИК *****, гр. В.Т. да му заплати разликата над присъдената сума от 30 000 лева до целия предявен размер от 60 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в резултат на трудова злополука от 26.09.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на увреждането - 26.09.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 200, ал. 1 от КТ.

В жалбата са изложени доводи за неправилност, поради нарушения при приложението на материалния закон и процесуалните правила, и необоснованост на съдебния акт в обжалваната част по съображения, че с оглед установения с Разпореждане № *104-04-72/11.10.2019 г. на ТП на НОИ – В.Т. трудов характер на злополуката по чл. 55, ал. 1 от КСО и констатираните със СМЕ травматични увреждания, обуславящи постоянно разстройство на здравето неопасно за живота и затруднение на хватателните движения на дясната ръка, определеното от първоинстанционния съд

обезщетение не съответства на принципа на справедливост, установен в чл. 52 от ЗЗД. Сочи, че не е отчетено от първоинстанционния съд, че ищецът е изпитал много силни болки при настъпване на злополуката, както и че въпреки млада си възраст, никога няма да се възстанови, тъй като е настъпилия резултат е необратим. На следващо място жалбоподателят оспорва извода на първоинстанционния съд, че е налице груба небрежност по смисъла на чл. 201 ал 2 от КТ, тъй като е изпълнявал преките заповеди на началника на склада Н. И., на когото заедно с Ж.К. непосредствено след настъпване на трудовата злополука е издадено наказателно постановление. Нещо повече, именно за да опази своя живот и здраве, към момента на настъпване на злополуката ищецът е бил в процес на предизвестие. По гореизложените съображения моли за отмяна решението в обжалваната част и уважаване на иска с присъждане на извършените разноски в производствата пред двете съдебни инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор от „ЕП К.“ ООД, чрез процесуален адв. Д.М., с който се оспорва въззивната жалба като неоснователна, като излага съображения, че определеният размер на възнаграждението от 30 000 лева е прекомерен с оглед установеното съпричиняване от страна пострадалия, поради което отправя искане същата да бъде оставена без уважение.

2.) Въззивна жалба от „ЕП К.“, ЕИК *****, гр. В.Т., чрез процесуален представител адв. Д.М., срещу решението, в частта, с която дружеството е осъдено да заплати на П. ИЛ. ИВ., сумата 30 000 лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в резултат на настъпилата на 26.09.2019 г. трудова злополука, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на увреждането - 26.09.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 200, ал. 1 от КТ.

В жалбата се излага становище за неправилност на съдебното решение в посочената част по съображения, че макар първоинстанционния съд коректно да е определил съпричиняването от страна на пострадалия, размерът на първоначално определеното обезщетение, преди неговото редуциране, от 60 000 лева е прекомерен и не съответства на реално претърпените болки и страдания, както и на приложимата съдебна практика. Счита, че в хода на производството не са доказани такива неприятни изживявания, които да обосновават присъждане на обезщетение в толкова висок размер. Сочи, че вещото лице е установило в заключението си по проведената СМЕ, че първоначално пострадалият изпитвал болка, но впоследствие тя затихнала, като отрекъл твърденията на ищеца относно продължителността на изпитваните болки и страдания, както и че е ползвал обезболяващи месеци по-късно. Останали недоказани и твърденията на свидетелката, майка на пострадалия, че пръстите на последния се разкървявали на мястото, където били защити. Предвид изложеното счита, че присъденото обезщетение е прекомерно и противоречи на принципа на справедливостта, установен с чл.

52 от ЗЗД, поради което моли решението да бъде отменено в обжалваната част, а иска да бъде отхвърлен до размер на доказаните от ищеца неимуществени вреди. Отправя искане за присъждане на разноски в първоинстанционното и въззивното производства.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор от П. ИЛ. ИВ., представляван от адв. Б., с който въззивната жалба се оспорва и се претендира същата да бъде оставена без уважение по твърдения, че присъденото възнаграждение е в занижен размер.

В проведеното открито съдебно заседание в производството адвокат Б. изразява становище по същество на спора, съгласно което първоинстанционният съд неправилно е приел, че е налице груба небрежност и че довереникът му сам се е качил на мотокара, доколкото имало доказателства, че това бил установен в предприятието начин на работа. Във връзка с несъгласието му с това последният е депозирал молба за напускане и няколко дена не са му стигали за да изтече предизвестие. Не било налице нарушение на трудовата дисциплина, доколкото работника изпълнявал неправомерна заповед на ръководството. Получените увреждания по същността си обхващали три отделни телесни повреди, факт, който следва да бъде отчетен при определяне на обезщетението. Поради изложеното отправя искане за отмяна на решението с уважаване на иска и присъждане на разноски.

Пълномощникът на насрещната страна адвокат М. в пледоарията си по същество заявява, че поддържа въззивната си жалба и подадения отговор. Счита, че първоинстанционният съд правилно е признал наличие на вина и съпричиняване, доколкото били налице елементарни нарушения на правилата за безопасност, за които на ищеца бил проведен инструктаж. По съображения за прекомерност на присъденото обезщетение моли за неговото редуциране.

В представената по делото писмена защита от „ЕП К.“ ООД, с която страната сочи, че от доказателствата по делото е безспорно установен трудовия характер на злополуката. Излага подробни доводи в подкрепа на становището си, че пострадалият с поведението си е допринесъл за настъпване на инцидента при допусната груба небрежност. Оспорва становището на насрещната страна относно характера и интензитета на травмите и конкретното неблагоприятно отражение в живота му, поради което претендира редуциране на размера на определеното обезщетение с присъждане на разноските, извършени пред двете съдебни инстанции.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните и нормативните актове, регламентиращи процесните отношения, съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна :

Производството пред Варненския районен съд е образувано по предявени от П. ИЛ. ИВ., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ж. к. „В.“ № **, вх. *, ет. *, ап. **, чрез процесуалния му представител - адв. Б.Б., срещу „ЕП

К." ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. В.Т., ул. „Н." № *, обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл. 200, ал. 1 и ал. 3 КТ за осъждане на ответника да заплати на ищеца следните суми: сумата 60000 лв., представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в резултат на настъпилата на 26.09.2019 г. трудова злополука, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на увреждането - 26.09.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата 411.88 лв. /след допуснато по реда на чл. 214, ал. 1 ГПК изменение в размера на предявения иск вместо първоначалния за сумата 1800 лв./, представляваща обезщетение за претърпените имуществени вреди, вследствие на злополуката, изразяващи се в пропуснати ползи - разликата между възнаграждението, което е получавал преди злополуката и обезщетението, което е получавал от НОИ, за периода 26.09.2019 г.-31.03.2020 г.

В исковата си молба ищецът излага твърдения, че от 12.06.2019 г. е бил в трудово правоотношение с ответното дружество „ЕП К." ООД, при което бил назначен на длъжност „складов работник". На 26.09.2019 г. по повод изпълнението на възложената му от ръководителя работа претърпял тежка трудова злополука, при която получил необратими увреждания на дясната ръка, изразяваща се в травматична ампутация на два и повече пръста на ръката /частична/. Поддържа, че вследствие на тези увреждания до края на живота си няма да може да се възстанови напълно и да продължи живота си пълноценно, като възвърне в пълнота движения на ръката си. Сочи, че особено силно го засяга този дефицит на движения, тъй като не може да започне каквато и да е била работа, изискваща действия и с двете ръце. Твърди, че на посочената датата отишъл на работа в 09:00 часа в склада на фирмата в гр. Варна. С колегата му М. започнали да подготвят заявките. За да подготвят част от първата заявка, трябвало да се свалят няколко кашона от втория етаж на рафтовете. За тази цел преместил стакера до рафтовете. Н. И. - началник-склад поел управлението на машината и му казал, че ще го вдигне до втория етаж на рафтовете, за да вземе кашоните. Ищецът му заявил, че това не е безопасно и не е позволено, но той му отговорил, че така са го правели винаги, и че той знае както прави. Стъпил на вилите на стакера и Н. го издигнал, за да вземе нужните кашони. Взел два от тях, сложил ги пред себе си и се подпрял на тях за стабилност, тъй като нямало къде да се хване. При спускането обаче загубил равновесие и се хванал, където успял. Испитал ужасна болка и изкрещял. Излага твърдения, че след това няма ясни спомени и не може да каже точно какво и в каква последователност се е случило. След няколко минути разбрал, че се е хванал там, където вървят ролките и пръстите му са премазани. Ищецът излага твърдения, че още след постъпването му на работа бил попитан дали го е страх от високо и е бил накаран да се качи на вилките на стакера за да може колегата му да провери дали ще може да го вдигнат с него. Тогава разбрал, че това е обичайна практика във фирмата, тъй като видял, че всички колеги го правят. Твърди

още, че при постъпване на работа не му бил проведен инструктаж, а единствено му предоставили книга за да се подпише. След инцидента бил транспортиран до МБАЛ „Св. Анна- Варна“ АД, където претърпял операция, изразяваща се в травматична ампутация на два и повече пръста на дясната ръка /частична/. Бил изписан от болницата на 30.09.2019 г., но твърди, че лечението му продължава и до сега. И до настоящия момент усеща силни болки в дясната ръка, постоянно е на болкоуспокояващи, които дори вече не му действат. Не може да се обслужва сам и бързо се уморява. Не може да пише, тъй като няма захват с дясната си ръка. Всичко това оказало изключително негативно влияние върху психическото му състояние - понижило се самочувствието му и увереността в собствените му сили. Сочи, че злополуката е призната за трудова с разпореждане от 11.10.2019 г. на ТД на НОИ гр. В.Т. Поддържа, че увреждането на пръстите му довело до временната му неработоспособност, в резултат на което претърпял и съответни имуществени вреди под формата на пропуснати ползи. По изложените съображения моли предявените иски да бъдат уважени с присъждане на разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил писмен отговор от ответника „ЕП К.“ ООД, чрез процесуалния му представител - адв. Д.М., с който поддържа становище за допустимост, но неоснователност на предявените иски. Не оспорва обстоятелствата, че между страните е било налице трудово правоотношение, по силата на което ищецът е бил назначен и е работил на длъжност „складов работник“, с място на работа - Варна, съответно че управителят на дружеството е изпълнил изискването на закона за деклариране на трудова злополука. Оспорва обстоятелствата, при които е настъпила злополуката. Твърди, че началникът на склада Н. И. изрично е предупредил ищеца, че не е това начинът да се свалят кашоните от втория етаж, но той въпреки това на своя глава се качил на стакера. Поддържа, че подобно своенравие от страна на пострадалия се е случвало и друг път. Негова редовна практика била да си играе с телефона, без да се съобразява със забележките на прекия му ръководител. Поради липсата на трудови навици работникът системно е negliжирал спазването на установената трудова дисциплина, с което е поставял себе си, както и колегите си, в опасни ситуации. Твърди, че своеволни похвати при извършване на служебните задължения от работниците в склада не се толерират, тъй като има ясно регламентирани правила за безопасност на работа. Оспорва твърдението, че никога не е провеждан инструктаж на ищеца. Излага, че още при постъпването му на работа на 12.06.2020 г. му е проведен начален инструктаж, като в следващите месеци са правени и периодични такива. Поддържа, че именно неспазването на правилата за безопасност при работа от страна на ищеца са довели до процесната трудова злополука. Прави възразение за съпричиняване при допусната груба небрежност, с което П.И. е допринесъл за трудовата злополука, съответно за настъпването на вредите. Ето защо моли отговорността на работодателя да бъде намалена, на основание

чл. 201, ал. 2 КТ. Твърди, че след извършена проверка на Дирекция „Инспекция по труда“ - гр. Варна на пострадалия е бил съставен и връчен акт за извършено от него нарушение. Оспорва характера на претърпените в резултат от злополуката болки и страдания. Счита, че претендираното обезщетение е прекомерно и не съответства на негативните преживявания и последици за ищеца, поради което оспорва и претенцията за имуществени вреди и моли предявените иски да бъдат отхвърлени, като претендира за присъждането на разноски.

Предмет на въззивна проверка е произнасянето на първоинстанционния съд по предявения осъдителен иск с правно основание чл. 200, ал. 1 от КТ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени като последица от трудова злополука, чиято основателност е предпоставена от наличието на трудово правоотношение, претърпяна трудова злополука и настъпили вреди за ищеца, които са последица от злополуката.

Между страните е обявен за безспорен факта, а и същият се установява от приложения трудов договор, че между тях към момента на процесния инцидент е пораждало действие валидно трудово правоотношение, по силата на което ищецът е заемал длъжността „складов работник“ при ответното дружество, с място на работа – Варна.

Не е налице спор и относно характера на злополуката, като ответникът от първоинстанционното производство не оспорва нейния трудов характер по смисъла на чл. 200 от КТ. Последният се установява безспорно и от влязлото в сила Разпореждане № *104-04-72/11.10.2019 г. на ТП на НОИ - В.Т. по чл. 60, ал. 1 от КСО, представляващо индивидуален административен акт, ползващ се с обвързваща сила относно извода за осъществяването на трудова злополука. По отношение на механизма на настъпване на инцидента също не се спори между страните, а спор е налице единствено относно обстоятелствата, касаещи обичайната практика и съответните правила в предприятието относно извършването на дейностите по товарене и разтоварване от горните етажи на рафтовете, както и извършването на инструктаж относно тях. Видно от съдържанието на разпореждането от 11.10.2019 г. около 09:30 на 26.09.2019 г. П.И. подготвял заявки за клиенти в складовата база на работодателя. Стъпил на рогата на стакера за да свали кашони от втория етаж на рафта и при спускане надолу изгубил равновесие и се подпрял дясната си ръка на мачтата на стакера, при което задвижващите ролки на рогата на машината нанесли внезапното увреждане на здравето му.

При установяване на характера на последната, определящ я като трудова, отговорността на работодателя по чл. 200 от КТ е обективна, безвиновна, поради което не зависи от това дали негов орган, друг негов работник/служител или трето лице има вина за настъпването на вредата, дали е резултат на случайно събитие или непреодолима сила, а възниква само поради съществуващото между него и увредения трудово правоотношение. Тя може да бъде изключена само при умишлено самоувреждане на

пострадалия или при извършване на работа, която не е в интерес на работодателя. Поради изложеното са ирелевантни твърденията на ищеца относно вината на други служители за настъпване на инцидента, по отношение на която не е налице и спор между страните, а същата се установява и от влезлите в сила наказателни постановления, издадени срещу Н. И. и Ж.К.. Участието на последните в инцидента и тяхната вина следва да бъде съобразено единствено във връзка с релевираното възражение за съпричиняване, доколкото същото е обусловено от твърдения, касаещи обичайната практика в предприятието и поведението на останалите работници и служители в предприятието.

По същество основните спорни въпроси в производството са относно размера на определеното обезщетение и установения процент на съпричиняване на вредоносни резултат.

Разпоредбата на чл. 212 от КТ във вр. чл. 51 от ЗЗД намира приложение при определяне на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, които и при трудова злополука или професионално заболяване следва да бъдат определяни съобразно критерия за справедливост, регламентиран в разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. Посоченият принцип изисква обезщетяване на вредите на увреденото лице в най-пълна степен, като съдът е необходимо да отчете действителният размер на моралните вреди, с оглед характера и тежестта на уврежданията, интензитета и продължителността на болките и страданията, отразили се на личността пострадалия и неговия живот, с оглед специфични характеристики, с които се отличава на конкретния случай. Като ориентир за определяне на размер служи и икономическата обстановка в страната към момента на увреждането.

За установяване на получените от ищеца вследствие на злополуката здравословни увреждания при първоинстанционното разглеждане на делото е изготвена съдебномедицинска експертиза от вещото лице д-р Р.М., чието заключение настоящия въззивен състав кредитира като обективно и компетентно дадено. От него се установява, че на пострадалия е извършена ампутация на дисталната фаланга на показалеца на дясната ръка и ампутация през средата на средната фаланга на трети пръст на дясната ръка, като посочените травматични увреждания са обусловили постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота. Към момента на изготвяне на експертиза вещото лице е установило, че П.И. е в добро общо състояние със зараснали рани и оформено ампутационни чукачета на 2 и 3 пръст на дясна ръка. В резултат на посоченото са затруднени върховите захвати с двата пръста и е отслабен юмручния захват на ръката на пострадалия.

От обясненията дадени при изслушването на вещото лице в съдебното заседание пред първоинстанционния съд се установява, че получените увреждания са необратими и всяко едно от нараняванията представлява неопасно за живота разстройство на здравето. Ищецът може да извършва върхово хватателно движение, но няма достатъчна сила и усет в ръката,

поради което е лишен от възможността да извършва определени движения с нея за цял живот. В същото време понесените травматични увреждания представляват загрозяващ факт. Към днешна дата не е възможно да търпи силни болки, но при промяна на времето е възможно да чувства болки в ставите. Периодът на силни болки понякога стига до шест месеца, докато зараснат и самите нерви. Лечението към момента на изготвяне на експертизата завършено. Може евентуално да продължи, ако ищецът желае да му се удължи пръста, тъй като има оперативни способности за удължаване на пръста, за да се подобри върховия захват, като с третия пръст тази възможност е ограничена, тъй като е по-къс от показалеца.

Видно от представеното експертно решение № 4065/19.11.2020 г. на ТЕЛК, ищецът е освидетелстван и му е определена 15 % неработоспособност пожизнено.

Констатираните от медицинската експертиза увреждания се потвърждават и от разпита на майката на ищеца свидетелката Г.Г., чиито показания съдът кредитира при условията на чл. 172 от ГПК. От същите се установява, че на 26.09.2019 г. в 09:20 часа на свидетелката се обадили от Спешен медицински център на Окръжна болница „Света Анна“ и ѝ казали, че синът ѝ е в спешно отделение. По телефона тя чувала как той крещи, пищи, че му ги няма пръстите на ръката, като не осъзнавал, че са засегнати два пръста. След като отишла в Спешния център видяла ищеца целия окървавен, в неадекватно състояние. На 26.09.2019 г. бил ампутиран среден пръст на дясната ръка. След това била поставена игла в показалеца, за да може да се възстанови пръста, но това не е станало. На 28.09.2019 г. П. претърпял втора операция и му бил ампутиран и показалеца на дясната ръка. Лечението му продължило в рамките на шест месеца. Бил в болнични и възстановяването било трудно, като на няколко пъти раните на пръстите, където били зашивани, се разкървявали. Болките се изразявали в това, че ищецът не може да опъне пръстите, не може нормално да ги свие. Свидетелката посочва, че била непрекъснато до сина си, тъй като работата ѝ позволявала това, доколкото същият не можел свободно да борави с дясната си ръка и имал нужда от чужда помощ. Не можел да борави например с нож, а в началото не можел да държи и химикал, поради което се наложило да пропусне цял семестър в Техническия университет, в който е студент. Обяснява, че към настоящия момент ищецът много често получава болки от смяната на времето. Има психически проблеми. Казвал ѝ е, че това му остава дефект за цял живот. Срамува се, защото това е дясната ръка, с която борави. Много често я прикривал, поставяйки я в джоба на якето или на панталона, за да не се вижда дефектът. Тази психическа травма се отразила доста сериозно на личния му живот, голяма част от контактите му били прекъснати, а момичетата дори го избягвали заради този недостатък. Посочва, че към момента П. работи като доставчик, въпреки че не е добре платена, но тъй като нямал необходимата сила в силната си дясна ръка не можел нищо да работи с нея.

От показанията на свидетеля Я.Я., се установява, че след претърпяната трудова злополука, той няколко пъти ходил на свиждане на ищеца в болницата, като последният бил в голям шок и бил много стресиран. Дълги месеци той се оплаквал от болки, дори сега, когато времето е по-студено също се оплаквал, че го болят чуканчетата на пръстите. Свидетелят знае, че приятелят му е претърпял операция, опитали се да спасят единия му пръст, но без успех. Възстановяването му траело 6-7 месеца. Преди да се случи това излизали често, били навсякъде заедно, но след инцидента П. почти не излизал. Бил стресиран и комплексирал от факта, че е изгубил два основни пръста от дясната си ръка. Притеснява се, когато се запознава с други хора. Това се отразило и на контактите му, станал по-затворен. През 2019г. двамата учели заедно в Техническия университет. Оплаквал му се е, че не може да пише, тъй като е десничар. Дори на изпитите говорел с преподавателите, ако може специално заради него да преобразуват изпита, тъй като не можел да се справи с писането. Не успял да вземе някои от тях, които не могли да бъдат съобразени със състоянието му, поради което изостанал в обучението и обмислял да го прекъсне. Знае, че е бил безработен дълго време, доколкото около 7-8 месеца траело възстановяването му, след което си намерил работа в една фирма за доставка на храна, като работата му е слабо платена. Същата била свързана с шофиране и П. се справял с нея, въпреки че изпитва затруднения при смяната на скоростите на автомобила.

От анализа на посочените доказателства, ценени както поотделно, така и в тяхната съвкупност, се достига до еднозначния и безпротиворечив извод за изключително тежкото неблагоприятно отражение на настъпилата трудова злополука и нейните последици върху живота и здравето на ищеца. Още при настъпване на инцидента П.И. е изпитвал много интензивна болка, силна уплаха и шок, като майка му е чувала виковете му дори по телефона при разговора ѝ с медиците от спешна помощ. Същият е претърпял две оперативни интервенции, при които първоначално частично ампутиран е бил средния пръст на дясната му ръка, и въпреки надеждите, че ще може да бъде спасен, след няколко дена бил частично ампутиран и показалецът му. Силните болки продължавали в период от 6 месеца след хирургическите интервенции, като все още пострадалият изпитва такива в ставите при промяна на времето. Причинените му телесни увреждания са необратими, като той безвъзвратно е изгубил възможността си да извършва определени движения с водещата си дясна ръка, което от своя страна, макар младата му възраст, го ограничава до края на живота му в избора на професия. Заради това и пострадалият е бил принуден да започне по-ниско платена работа, която е можел да извършва с оглед понесените телесни увреждания. От друга страна, последните в значителна степен са ограничили възможностите му наравно с неговите връстници да посещава учебни занятия и да полага изпити в Техническия университет, където учи. Заради невъзможността си да пише, както го е правил преди инцидента, той не е могъл да взема участие в семестриалните изпити, което му е създало прекомерни затруднения,

накарало го е да пропусне един семестър, а също така е станало причина да обмисля и прекъсване на висшето си образование. Освен трайно и необратимо ограничаващи ищеца в неговия бит, работа и образование, получените телесни увреждания са обективно загрозяващи за външния му вид, и същите са се превърнали в психическа травма със значително неблагоприятно отражение в личния му живот – започнал е да крие ръката си, спрял е да излиза с приятели, а жените са започнали да го избягват заради уврежданията му. Гореизложените обстоятелства обуславят извод за настъпилите изключително интензивни и необратими неблагоприятни последици за пострадалия, намиращи отражение във всички сфери на неговия живот още от млада възраст, лишаващи го от свободен избор на професия и създаващи прекомерни трудности във възможността му да завърши образованието си. Всички те, ценени съвкупно и с оглед спецификите на конкретния случай и критериите за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, обосновават определянето на обезщетение в размер на 50 000 лева, което в пълна степен може да репарира всички причинени на ищеца неимуществени вреди. С оглед гореизложеното и определения по справедливост размер на обезщетението, претенцията на ищцовата страна до разликата от размера от 60 000 лева се явява неоснователна, тъй като не са доказани неимуществени вреди над посочената стойност, и като такава следва да бъде отхвърлена.

След определяне на същото, съдът следва да обсъди своевременно релевираното от ответника възражение за съпричиняване по чл. 201, ал. 2 от КТ на вредоносния резултат от пострадалия. При трудовата злополука обезщетението може да се намали, ако пострадалият е допринесъл за увреждането си, като е допуснал груба небрежност. Небрежността в гражданското право е неполагане на дължимата грижа според един абстрактен модел – поведението на определена категория лица /добрия стопанин/ с оглед естеството на дейността и условията за извършването ѝ. Визираната в нормата на чл. 201, ал. 2 КТ „груба небрежност“ съставлява липса на елементарно старание и внимание, пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност – неполагане на грижа, каквато и най-небрежният би положил при същите обстоятелства

За доказване на своето възражение ответникът е ангажирал писмени и гласни доказателства. Разпитани са служителите в дружеството Ж.К. и П.П., чиито показания следва да бъдат кредитирани при условията на чл. 172 от ГПК. Съгласно показанията на свидетеля К., заемаща длъжността управител на склад при ответното дружество, при постъпване на работа работниците биват запознати с общите правила на работа, провежда им се инструктаж на работното място, като запознаването с тези правила се удостоверява с подпис в инструктажна книга. Свидетелката сочи, че има преки наблюдения за изпълнение на трудовите задължения от страна на ищеца, на когото много пъти са правени устни забележки по повод работата му, тъй като работел с телефон в ръката и бил разсеян на работното си място. Справял се е с работата, понякога по-бавно, но не е имало случаи да не е изпълнявал дадени

указания. Твърди, че няма практика някой работник да е каран принудително да се качва на стакера, но е имало случай, в който работник на име М. се е качил на тази палетна количка, поради което му била наложена глоба, тъй като подобно поведение не се е толерирано. В деня на злополуката работникът Н. е управлявал въпросната електрическа количка.

От показанията на свидетеля П.П., заемащ длъжност търговски директор при ответното дружество, се установява, че той отговаря за цялата оперативна дейност на всички складове на територията на страната и на негово пряко подчинение е управителят на склада Ж.К.. Тя му е споделяла, че П. не се справя добре с поставените му задачи, не спазвал някои правила и процедури, много често говорел по телефона, бил разсеян.

Изложените показания на свидетелите в частта относно извършения инструктаж по отношение на ищеца се потвърждават от приложената като доказателство по делото книга за начален инструктаж по безопасност и здраве при работа, от която се установява, че П.И. е удостоверил с подписа си, че на 12.06.2020 г. му е проведен такъв. От книгата за инструктаж по безопасност и здраве при работа е видно, че П. ИЛ. ИВ. е преминал и периодични инструктажи на 02.07.2019 г. и 02.09.2019 г. От представената декларация за запознатост се установява още, че ищецът на 12.06.2019 г. е декларира, че е запознат с длъжностната характеристика за заеманата от него длъжност, с правилника за вътрешния трудов ред на предприятието и със задължението да го спазва стриктно, както и с правилата за безопасност на труда в предприятието и със задължението да ги спазва стриктно. От ангажираните от ответника доказателства кредитирани поотделно, както и в тяхната съвкупност, е се установява, че ищецът е преминал както първоначален, така и последващи инструктажи за безопасност на труда.

От съдържанието на същите обаче не може да се извлече конкретното съдържание на инструкциите, нито наличието на специфични правила за извършване на дейността, при която е настъпила трудовата злополука. Свидетелските показания не съдържат информация относно проведените инструктажи и правилата за разтоварване на стоки от горните рафтове в склада. В същото време от приложените по делото правилата за безопасни условия на труд, както и от съдържанието на правилника за вътрешния трудов ред на „ЕП К.“ ООД и на вътрешните правила, свързани с организацията на работа и здравословни и безопасни условия на труд, не се установява работникът при започване на работа или в последващ момент да е бил запознат с конкретни процедури или правила за извършване на посочената дейност, при която е настъпил инцидента. В т. 11 от вътрешните правила, приети в изпълнение на ЗБУТ е записано единствено, че при товарене, разтоварване и пренасяне на товари се извършва при спазване на изискванията за правилна и безопасна работа, без обаче да е уточнено какво гласят посочените правила. Наред с това, не се установява при разследването от компетентните органи при НОИ на злополуката работодателят да е представил такива инструкция, при положение, че черпи възраженията си

именно от тяхното нарушаване. От свидетелските показания на Ж.К. по зададения от съда въпрос - дали е било обяснено по какъв начин следва да се сваля стоката, е даден хипотетичен отговор, че би следвало в процеса на работа да е обяснено от началника на склада. От заявеното, и при липса на други доказателства в тази насока, би било напълно необосновано да се приеме, че действително такива инструкции са дадени, както и в какъв смисъл са били те. Доколкото провеждането на инструктаж относно правилата за работа при сваляне на товари и с машините /уредите/, използвани за това, не се установява от ангажираните по делото доказателства, то съобразно правило на чл.154 от ГПК относно доказателствената тежест следва да се приеме, че сочения от ответника факт, от който той черпи изгодни правни последици, не се е осъществил.

От друга страна обаче, неизвършването на инструктаж относно конкретните изисквания за извършване на дейността не означава, че при осъществяване на трудовата си функция работникът не е следвало да избере най-безопасния начин затова и да се въздържа от действия, очевидно подлагащи на опасност неговото здраве. Ищецът не е установил в условията на главно и пълно доказване, че в ответното дружество практиката за сваляне на товари е чрез качване на вилките на стакера. Ангажираните чрез разпит на водените от него свидетели гласни доказателства установяват безспорно, че той е бил недоволен от осигурените безопасни условия на труд, като е споделял на тях, че именно поради липсата на такива ще прекрати трудовия си договор с ответното дружество. Последното се потвърждава и от приложеното по делото предизвестие за напускане на работа. От него обаче следва извод единствено, че ответното дружество не е съблюдавало и гарантирало в достатъчна степен здравословните правила и процедури на работа, но не, и че работниците са били принуждавани да свалят товарите от горните рафтове на склада чрез качване на вилките на стакерите. Дори и само за целите на доказване да се приеме, че такава практика в ответното дружество е съществувала със санкцията на работодателя, то работникът по силата на чл. 283 от КТ е следвало да откаже изпълнението на заповедта и да преустанови работа, доколкото възможността да възникне сериозна и непосредствена опасност за живота или здравето му от нея е била очевидна и не е будила никакво разумно съмнение. Непровеждането на задължителен инструктаж за безопасност от работодателя за работа с конкретна машина или за извършване на конкретна дейност не изключва грубата небрежност, когато обстоятелствата е несъмнено ясно, че определени действия на пострадалия могат да доведат до злополука, увреждаща здравето му.

Съобразно съдебната практика, обективизирана например в Решение № 218 от 15.03.2021 г. по гр. д. № 1092 / 2020 г. на ВКС, 4-то гр. отд., която настоящия състав напълно споделя, в случай на знание от страна на пострадалия, че работодателят не е осигурил безопасни условия за изпълнение на работата, но въпреки това е предприел изпълнението ѝ при липса на елементарно старание и внимание и пренебрегвайки основни

правила за безопасност, т.е. когато не е положил дължимата грижа, каквато и най-небрежният би положил, е налице съпричиняване от страна на работника на трудовата злополука. При процесния инцидент се установяват всички предпоставки по чл. 201, ал. 2 от КТ за редуциране на имуществената отговорност на работодателя, тъй като ищецът въпреки, че е съзнавал, че с действията си се поставя пред непосредствена опасност от увреждане на здравето си, същият ги е предприел, качвай се на вилките на машината, вследствие на което е настъпила и трудовата злополука.

При установено съпричиняване на вредоносния резултат съотношението на приноса за настъпване на вредите от страна на пострадалия се определя с оглед на всички конкретни факти и обстоятелства, като мислено се преценява тежестта на всеки от факторите, причина за травматичното увреждане, както и съотношението между тях. В настоящия случай, макар с поведението си работникът действително да е допринесъл за настъпване на трудовата злополука, то основните предпоставки за нея следва да се търсят у създадената организация за гарантиране на безопасност на труда от работодателя. Както вече беше изложено, от показанията на свидетелите Г.Г. и Я.Я. се установява, че ответното дружество не е осигурило достатъчно високо ниво на безопасност, поради което и ищецът е подал предизвестие за прекратяване на трудовото правоотношение преди настъпване на злополуката. В същото време ответникът не е установил, че в предприятието е имало конкретни правила за извършване на процесната дейност по разтоварване на стоки от горните рафотве във склада, съответно да е извършван такъв инструктаж на работника за безопасното ѝ извършване. Също така следва да се отчете, че пострадалият не е предприел сам дейността, от която са настъпили вредите. Макар и да не е доказал твърдението си, че е бил принуден да я изпълни по посочения начин – чрез качване на вилките на стакера, то от самия характер на действието, непозволяващ да бъде изпълнено самостоятелно, а и от доказания факт, че машината е била управлявана от работник на име Н., следва безпротиворечивия извод, че за извършването му съобразно обективния характер на чл. 200 от КТ отговорност носи и работодателя, тъй като е отговорен за подбора и действията на останалите работници, допринесли за настъпване на вредоносния резултат. В подкрепа на изложеното е и обстоятелството, че на Ж.Д. К. и Н. И. И., служители при ответника, са били издадени и са влезли в сила наказателни постановления от 07.11.2019 г. за допуснати нарушения, свързани с спазване на правилата по безопасност и здраве при работа при настъпилата трудова злополука. Следва да се има предвид, че водачът на стакера Н. И. към посочения момент е бил началник на склада, поради което, макар и да не е бил пряк ръководител на пострадалия съгласно трудовия му договор, е разполагал с ръководни функции спрямо него. С оглед посочените фактори и като се прецени съотношението между тях, при което доминиращо значение имат тези, свързани с неосигуряването на безопасни условия на труд от работодателя и неговите служители, както и

действията на последните, настоящата въззивна инстанция намира, че съпричиняването на вредите от работника следва да бъде оценено на 25%, с която стойност отговорността на ответното дружество подлежи на редуциране.

Предвид изложеното, предявеният иск по чл. 200, ал. 1 от КТ следва да бъде уважен до размера от 37 500 лева, като първоинстанционното решение бъде отменено в частта, с която същия е отхвърлен за разликата над присъдения размер от 30 000 лева до посочената сумата, а в останалите части същото ще бъде потвърдено като валидно, допустимо и правилно.

На основание чл. 78, ал. 1, вр. ал. 3 от ГПК в полза на П.И. следва да бъдат присъдени сторените съдебно-деловодни разноски в производството съобразно уважената част от въззивната му жалба, съответно отхвърлената част от жалбата на насрещната страна. С оглед извършеното възражение за прекомерност от последната, претендираното адвокатско възнаграждение от 4000 лева следва да бъде намалено до размера от 2 500 лева, съответстващ на фактическата и правна сложност на делото. Пропорционално с уважената част иска, в полза на страната следва да бъде присъдена сумата от 1562.50 лева.

Насрещната страна е представила списък по чл. 80 от ГПК, с който е формулирала искане за присъждане на разноски в общ размер на 2030 лева, от които 600 лева такса за въззивна жалба и 1430 лева за заплатено адвокатско възнаграждение. Доколкото жалбата на страната е изцяло отхвърлена, в нейна полза се дължи адвокатско възнаграждение единствено за осъществена защита по отношение на жалбата срещу отхвърлителната част на решението, съобразно с частта, с която последната е оставена без уважение. Тъй като ответникът по нея не е индивидуализирал претенцията си чрез посочване каква част от сумата е заплатена за изготвяне на въззивната жалба, и каква за отговора и осъщественото процесуално представителство по него, следва да се приеме, че сумата е платена по равно за двете, или по 715 лева за всяка от тях. Отхвърлената част от въззивната жалба на П.И., с общ материален интерес от 30 000 лева, възлиза на сумата от 22 500 лева, съобразно с което по правилото на чл. 78, ал. 3 от ГПК в полза на насрещната страна са дължими разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 536,25 лева. Въпросът за дължимостта на разноските в първоинстанционното производство е окончателно разрешен с влязлото в сила определение № 264380/16.06.2021 г. по гр. д. № 3835/2020 г. по описа на ВРС, с което молба на „ЕП К.“ ООД по чл. 248 от ГПК за изменение на произнасянето в тази част е оставена без уважение.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260999/19.03.2021 г., постановено по гр. дело №3835/2020 г. по описа на ВРС, **в частта**, с която е отхвърлен предявения от П. ИЛ. ИВ., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ж. к. „В.“ № **, вх. *, ет. *, ап. ** срещу „ЕП К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. В.Т., ул. „Н.“ № *, иск за разликата над сумата от 30 000 /тридесет хиляда/ лева до сумата от 37 500 /тридесет и седем хиляди и петстотин/ лева, представляваща обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в резултат на трудова злополука от 26.09.2019 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на увреждането - 26.09.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 200, ал. 1 от КТ, **КАТО ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „ЕП К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. В.Т., ул. „Н.“ № * **да заплати на** П. ИЛ. ИВ., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ж. к. „В.“ № **, вх. *, ет. *, ап. ** **сумата от още** 7 500 /седем хиляди и петстотин/ лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на увреждането - 26.09.2019 г. до окончателното ѝ изплащане, представляваща разликата над присъденото с Решение № 260999/19.03.2021 г., постановено по гр. дело №835/2020 г. по описа на ВРС обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди - болки и страдания, настъпили в резултат на трудова злополука от 26.09.2019 г. в размер на 30 000 лева до пълния размер на дължимото обезщетение от 37 500 лева, на основание чл. 200, ал. 1 от КТ.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260999/19.03.2021 г., постановено по гр. дело №3835/2020 г. по описа на ВРС в останалите обжалвани части.

ОСЪЖДА „ЕП К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. В.Т., ул. „Н.“ № * **да заплати на** П. ИЛ. ИВ., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ж. к. „В.“ № **, вх. *, ет. *, ап. ** **сумата от** 1562.50 /хиляда петстотин шестдесет и два лева и петдесет стотинки/ лева, представляваща сторените във въззивното производство съдебно-деловодни разноски, на основание чл. 78 от ГПК.

ОСЪЖДА П. ИЛ. ИВ., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ж. к. „В.“

№ **, вх. *, ет. *, ап. ** да заплати на „ЕП К.“ ООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. В.Т., ул. „Н.“ № * сумата от 536.25 лева, представляваща извършените съдебно-деловодни разноси в производството, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС, в едномесечен срок от съобщаването му на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____